

1978 оной октярийн 20.

комбинадад гурбан зуу гарал
жууд алдарта ойн болохо
жэлэй түсэб дүүргэхэ
абаад, амжалтатайгаар бэсрэг
АГ ДЭЭРЭ: нэхэлгын цех.

ТАСС-ай фотохроника.

гурбан жэлэй түсэб дүүргэхэ содон
уялга абаад, амжалтатайгаар бэсүтэн
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нэхэлгын цех.
ТАСС-ай фотохроника

ХАРТААБХА ХАДАГАЛХА
АРГА

М. Диллереве гэгшын нэ-
рэмжэтэ колхоздо хурааг-
дахан бүхы артаабхань нэ-

Энэ шэнэ карта го-
лэб геологуудта зорюу-
данхай. Юуб гэхэдэ, П-
рай гүн соо олово,
фрам, хоморой металл

М. Лиллереве гэгшын нэрэмжэтэ колхоздо хураагдан бүхы ыртаабхань нэ-данхай. Юуб гэхэдэ, Гай гүн соо олово, фрам, хоморой металл.

Уран бэлтгэл-арамтай баялаг

СЭДЬХЭЛНИ ДУУЛАНА...

ва басаган ирагуу дуунай аялгаар үетэн нүхэдөө, улад зоноо баярдуулжашаа ябахгүйдөө болохо байгаа. Юв гэхдээ, Клавда бага наандаа уран гоёр зургаар зурдаг, уран зураашын орло харгы шэлэх хүсэлтэй яааааа. Тээд саашаа эдир наланин гүйсээ, эрмэлзэл боловч, хуульч. Клавда баганаа нонор хурса, хүтжээ ойлгохдоо, хадууцаа абахадаа бэрх байгаа. Дунда хургуулидаа хураахаа яахадаа ууян нугархай, хүтжээ доро шадамар бэрхээр хатарха, багшаанаа, аха зах нүхэдээ гайхуулдаг болоо нэн. Хургуулиаа, районийн болон республикийн "ран байханай харгалуудтаа хабаадаа, Клавдия Доржиевна Шулунова түрүү хууруудтаа нэгэнтэ бэрх гаралдаг байгаа.

Айлай гэр бүлдээ бэлтгэж бэрх үхүүнүүн түрээбэл, ажыгээ дуураахан, абага нажаахан гэдгээ байгаад хөөрөлддөг ёно заншал байдаг гэжээ ааб даа.

— Би абага нажаага дууша байха болоод, тээд абамни дуушан яаагүй юм. Түрээр найр дээршье, найндөр-

төшье зоной дунда нэгэ хангуурдаа байхынь зон нүхэдхын хараагүй байха. Харин бидэ ажыгээ хүннээд унтаж байхадаа, абаганаа зүүдэн соогоо ханхнасаа дуулахадан, нэршөөдөй хашаан шагнажа хөөдгээ мүнөө эхлэхээр нанагшаа. Алайрайнгаа районийн тала дайраа тарья талхаа тарихаа яахадаа гү, али Алайд нуурай эрхээр загана гүбшаа яахадаа, хүнэй хараха дуулахгүй газарта гансааран ялалашье хонгоо хоолоого гаргаад үздэг байгаа гэжээ ааб даа. Угы, нэрээшье үетэн нүхэдтээ дуулагдажа байхынь хараагүй юм. — гэвч, Клавдия Доржиевна бодолото болохо юм.

Клавдия Доржиевнагай оюун бэлтгэл үнэ мүнөөдөр түргэн урасхалтай. Арбадахине дүргэж яахадаа, хуралсалангаа хажуугаар нийтлэн, комсомолой ажалдаа шадамар бэрхээ, эдэхин үүсхэлээ харуулжа, Эдэн аймагай комсомолой комитетэй зууршалгаар, Клавда басаган Хяагтын соёл-гэгээрэлийн үйлчилгээ 1951 ондо ороо нэн.

— Эгээл эндэ хоёр хахад жал соо соёлот одоонд нүхэдэ зуураа, олоо газартаа аргагүй дуратай болошоо нэн. Учирчин түрүү хатаршан яагдаа, — гэвч, Бугурдаа арадай дуушан хооронд зуураа, — тинхэдэл хатарай нэгэ хөөрөгөөр чэска училчин дүүргээн наа, мүнөө хатаршан яахаа байгаа, — гэвч.

Клавдин эрдэм бэлтг бүри эршээгээр бурялга, 1954 оной мартада республикийн түүрүү хуури ээлхын түүрүү уран хайханай бүлгэмэй харалдаа хабаадаа, илжаа гарахадаа, түб хото Москва ошохо эрхэ олоо нэн шуу. Тингэжэ Москвитэй Ехэ театрай эндэр дээрээ түгсэхэлэй концертдэ Клавдия Доржиевна түрэл нотаг тухай дуунууды дуулажа, түрүүшнээ амжалта туйлаа нэн.

— Тинхэдэ тон түрүүшнхээ грамота, мүнхон шан абаа нэн. Наян түхүргэ хуушанай мүнхон, — гэвч, Клавдия Доржиевна дурсан хөөрнэ.

— Ехэл дуратайгаар Улаан-Удээс эржээ, ансамбляда ороо агша нэн. Солистчаар абаа нэн, хоортошье дуулахаа нэн. Тинхэдэ Дулаа Нарганаа гэжэ Ага нотаганаа эрхэн дуулажа басаган түлэг дундаа халханаа яаа даа. Хэзээ халханаа бэрхээр буряад галбартайгаар дуулагдаа болохо гэжээбэл гэжэ эхэл

атаархадаг байгаа. Би эхэнхэдэ ородоор дуулагдаа байгаа ха юмбон. Ород соо үндийн, хураан хадаа, тингэжэ гүб? Ансамблин дийрижэр байхан Леонид Иосифович Изралевич намда, минин дуушан болохо мэрэгжээд эхэ нүлөө үзүүлэн юм. Илангала Василий Васильевич Шалыгин (баянист-мнай байгаа) минин дуунай репертуар зохиолдоо эхэ туша хүргэдэг байхан. Би тэрээд эхэ баяр балсалан хүргэжэ яадагын. Василий Васильевичэй ирагуу, ульгым зөөлхөнөөр вариач хэжэ наадахан баян доронь «Уточка луговая», «Валенки» гэжэ дуунууды дуулахадан, харагдаа эхэтэ хайшаажа, Буряадаймнай Русланаа гэжэ нэрлэнэн юм гэлсэгшэ.

Клавдия Доржиевна 1965 ондо Зүүн Сибирин соёлтой дээдэ хургуули заочноор дүүргэжэ гараа. Арадай театруудай режиссер гэдэн мэрэгжээтэй. Дээдэ хургуулида актёрой онгон аргыг үзэжэ гараланин Клавдия Доржиевнагай сценэ дээрэ ямар нэгэ дуу дуулажа эхлэхтэйни адал мэдэгдэжэ. Клавдия Шулунова драматическа актёрой хургуули гаралан хэдаа дуун бүхэндэ онсо өөрнхөөр халдажа, өөрнхөөрэй найруулан, нугалбарилуулан, доторой сэдхэллээ уялгалуулан дуулагдаа. Иймэ дуушад үсөөн байдаг. Адли тэгшэ дуулажа, наадажа байха гэжэ дуушан хүндэ тон хооморой шуухала бэлтг.

«Илангала дуушан К. Шулунова харагдашье баясуулан. Тэрэ гансамье дуулана бэшэ, мүн хатарна, наадаана. Энээгээрээ дуун бүхэн соогоо үнэншэмэ тодо, уран хурса образ гаргана», — гэжэ Киргизин арадай хатарай ансамблин балетмейстер А. Табытаев Киргизскэ ССР-эй түбэй газарта 1974 ондо бэшэнэ байдаг.

1962 оной «Огонёк» журналай 39-дхи номерой 8-дахин хуудан нээхэдэмнай, поэт Дмитрий Смирнов «Пела бурятка» гэжэ шүлгээ манай дуушанда зориулан байна.

Дуушан хүндэ харагдашай халуун алгата ташалганда хүртээ, сэдхэллээ баясахаа гадна, поэзий шүлгэ соо дурдуулан зурагдахааа ондоо ямар жаргал, баяр байха бэлэй.

Клавдия Доржиевнагай харгын ута. Манай республика дотор яаагүй газар нотагын гэжэ үгэ. Совет орон соогуураа бүхэ союзна тарянай дохилоон гэжэ мэдэ дуушанай нүдэн дээгүүр

кануудаар, гороуду болоод национальна округуудаар хэды дахин яажа, нэрмээ алгата ташалгадан «хотэнаа», Хүндэлэлэй грамота-нуудын абаанаа Клавдия Доржиевна мартаха аал. Эрхэм найн амжалыгтаа түлөө дуушан Ажалай Улаан Гүтай орденээр шагнагданхай.

РСФСР-эй табьяата артистка, дуушан Клавдия Шулунова гансамье Совет орон соогуураа аяншалжа, бэлтгэ шадбарыа харуулдаг бэшэ ааб даа. Мүнөө тэрэнэй нондэ шатама халуун нара-тай Лаос, хүрн-улаан хүр-нэтэ газартай Вьетнам, бүрхэг манатай Англин хото гороуду, дардам, үргэн хангытай Чехослованин хани халуун нүхэсэл сүм харагдана.

— Манай хүршэ, аха дүү Монгол нүхэдтэ аяар найма дахин ошооб, — гэвч, Клавдия Доржиевна хургаа даран хуугаа нэн.

Орон нотаг тухайгаа дуулахадан, ой тайгын гоё байхан сэсэрлэл, зунай шүүдэртэй носоон соогуур үгөөнэй нэрхондэ тангаришаадажа яахан үхэр мал, наранай шанга ашлээдэ томо хоолоосудаа даажа яахан тарянай дохилоон гэжэ мэдэ дуушанай нүдэн дээгүүр

Харин үетэн нүхэд, инаг дурэн тухай үнэн зүрхэнөө дуулахадаа, хүндэтэ залуушуул бээ бээдэ анхангаа хойшо үнэн сэхэ, хүндүүшье, инаг дуураа яаха аргагүй гамнажа яааарай гэжэ хоёр гарараа урлалан дуулагдаа.

Клавдия Шулунова аргагүй юрын лэ хүн. Хүн зонтой хөөрөлдэжэ, хунижэ, хэлэ амаа ойлголсожошье шадхаа хүн. Хори гаран жэлэй турша соо республикыгтаа ансамбльдэ хүдэлэ зуураа, ударидашадан зүгтөө найн хайхан үгэнүүд-нээ бэшэ юумэ дуулаагүй.

Ленинскэ комсомолой ээр-гэдэ эдир наагаа үнэгэрэн, эрдэм бэлтгэ дээдэ-лүүлэн хадаа Буряада-мнай дуушан Клавдия Доржиевна Шулунова дүү боло-хо комсомол залуушуулай-гаа найн найн дуунуудынэ суглуулжа, нилээд эхэ кон-цертнэ программа бэлдээд байна.

Октябрийн 29-дэ Ленинскэ комсомолой мүнхэлдөө 60 жэлэй найндэр соогуур нэр-тэй солотой Клавда дууша-найгаа ханхнахынь дуу-лахал байхабди.

Сэдхэлээрээ дуулагдаа Клавдинай Сэхээн харгалдаа аялдаагүй. Шэлэнгэ дүхмэлэ басаганмнай Шанхнаа хангуурдахаа дамжаагүй. Д.Р. ГОМБОДОРЖИЕВ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Клавдия Шулунова. Н. ДРИГЕНОВСКИЙ фото.

АЙЛШАД — ЭСТОНИЙН УРАН ЗУРААШАД

Сампиловай нэрэмжэ-зургай музейдэ социалистик выставкэ гэгдэжэ байна. Энэ выставкэ 70 жэ-дэ урлан-тархан хөрб-дэ уран зураашады бү-ийн үлэ олоной үзэмжэдэ т-ээрүүлэ. Энэ выставкэ-дэ табигдахан бү-ийн шэнги аад, өмнө романтическа-мэйтэй. Уран зураа-шын уе сагай хүнийэ-ий элдэб үшэр зү-рхэн хольботойгоор зү-рүүлнэ. Ажаллаа хү-ороной тэмтэй, бай-хонбойтойгоор зү-рүүлнэн бүтээлүүд-эрхэ сэдхэл бай-гаа. Энэ выставкэ уран зу-рааша А. Кэзрэндэ натормоор зурдаг, энэ талаар хэзэн бү-тээлүүднээ тэрэнэй эгээ эр-хмүүднээ болоно. Уран зу-рааша натормоор зурдахаа, өөрнөөр арга боломжнууд-ыг дүүрэн хэрэглэжэ ша-даа, нанал болодоо зохиодо-бэлүүдэг.

А. Кэзрэндэ выставкэдэ хоёр

гуудын олон жэлэй туршада бэшэжэ, энэ талаар творческо амжалтадэй, энэ сөрчин арбадэ зургагтай. Мүнөө үеин хото элдэб талаанаа харуулхаа гадна, тэдэнэй эрээдүйгэ зур-галан фантастическа удхатэй бүтээлүүдтэй. Ингээд уран зурааша мүнөө үеин хото-нууды эрээдүйгэ харуулхаа, уран бэлтгэлнээ онсо шын-жэ, түхэл маягыг элшлээд, энэ уран зураашын үшэр нэгэ, хуушан талланин харуул-лан графическа бүтээл бии. Энэнь хурса тодо зургагтай. Шэнэ сагай, эрээдүйн хото-нууды харуулхыг хажуу-гаар нимэ бүтээлэй бай-ханын Э. Оксвай техникска эхэ-шадбарине бодотогоор гэршл-нэ.

Эстонийн габыята уран зу-рааша А. Кэзрэндэ натормоор зурдаг, энэ талаар хэзэн бү-тээлүүднээ тэрэнэй эгээ эр-хмүүднээ болоно. Уран зу-рааша натормоор зурдахаа, өөрнөөр арга боломжнууд-ыг дүүрэн хэрэглэжэ ша-даа, нанал болодоо зохиодо-бэлүүдэг.

натормоор элгээгээ. Энэ хо-рын хоёр ондоо эрхээр бу-шлалга хэзэг, выставкэнуудэ-дэ байхаадаагүй. Гэбшэ-тэрэнэй зохиол бүтээлүүдн-эини, аал хаа шэнэ «уу-онсо шынжээтэй байдаг. «Ула-ан» дээдэ эмхидхэгдэн выставкэ-дэ «Эстонийн этнографичес-ка карт» гэжэн бүтээлээ ха-руулба. Юрий географическа-кертые искусствын хэлээр тайл-барлан харуулаа гэжэн нэдэл-гэ хэзэнийн нонирхоомор.

В. Толли Эстонидэ эгээл м-дээжэ уран зурааша болоно. Тэрэнэй зохиол бүтээлүүд м-най ороной, хилин санашье-эмхидхэгдэн выставкэнуудтэ та-бигдана байна. Арадай аман-зохиолтой үндээр бүтээхэн хоёр зурагын улаан-үднхид-тэ эхэтэ хайшаагдаа. Эстонийн уран зураашады дунда үетэн сооноо зохиох-ажаараа шалгардаг Х. Ээль-ма, П. Улас гэжэд выставкэ-дэ хүн ба обшество, хүн ба байгали гэдэн удхатэй зура-гуудаа харуулаа. Уран зохиол-шо П. Улас хүнэй сэдхэллэй дотоонд байдалыг («Огонь-мар» «Убэл») байгалин бай-

далтай холбоотойгоор зура-глана.

Байгалин үнэн гоёр зу-раглан харуулдаг К. Пилдэ, Э. Тихелитс Мутус гэжэдэй бү-тээлүүдэ манай харагдашэ-магтадаа.

К. Кларай бүтээлүүднээ хар-ран сасуу энэ эхээр хүнэй га-раар бүтээгдэ гэжэ ойлго-моор. Ювб гэжэдэ, тэрэнэй зу-рэгтэ эхээр хүнэй энэрхэ-сэдхэл, найн хайхан Солол ороолгогдана. Эстон арадай дуунай үдхээр бүтээгдэнэ ха-руугднэ энэ выставкэдэ зу-руулдаа.

К. Туустэ, М. Юксине, У. Пюосишчу — эстон залуу уран зураашад үдэр бүрин байда-лыг юрнхээр аад, зохиодоор харуулдагаараа онсо илгарна. В. Вит бусад уран зураашад-наа онсо илгарна. Ювб гэжэдэ, тэрэнэй зохиол байгальн ажалда Зүүн зүгэй искусствын нүлөө бии.

Выставкэдэ бүхн дээрэ 70-аад зохиол харуулгана. Ин-гэжэ эстон уран зураашад манай нилсэл Улаан-Удээдэ түрүүшнхнээ өйлшлэдөө, тэ-хээр хара соо уран ур-тайгаа бидиние танилсуулаа.

Ц. САМПИЛОВАЙ нэрэмжэ уран зурагтай музейн директор.

нэй соносохоор урдаанаа ү-лгээ асууба.

— Шамайе хэрмэхэн гэ-нэб даа, — гэвч, нэг-нөөр-төө оутуу энэхэнэй ой мо-доной шуулаа соо бүдхээр дуулаба. Юундэ тингэжэ-халхын асууха сүлөө үгэ-бэгий. — Энээдэ хонохонд. Гал түлэе. Шин дүтэ тойрон хуурай мүүшэр гашүүнэ сү-гуул, би түлээ бэдэрхэм, — гэвч, өөдоо үгөөд, үгэ бо-лошобо. Тулама эсэснэн Заяахан доошоо наг хуунаар ла нунажа хэбтээхэ тул-даа хүрөөд байшье, үд-шын бүүдэг баадаг соо хэ-дэн тээрэй хуурай мүүшэр сү-гуулжа, оронтой ойро хал-ба. Гэндэн тээ дээрэ модо-сашажа, сашажа эрхэдээ, хүн гэдэн хүнхнөөгтэйгөөр-эй хаташан харинханууд-ыгэ хоёр нугааа унагааа, Айнаа, тэрээдэнэ шанда-гандэ Залахан нүүлэн нэ-мэридэ бэгзэн хороод, шу-луун дээрэ бургыхадэжэ-нууна. Гэндэн гансаараа наа, хүн хада гэр хурааа гэ-шэ, хэллэхэ нэн. Баригдаа, гал түлхэ ушарын энэ Зала-хангаа оолобо. Эстининэ басаган ойлгоно. Тингээдэ дуугай, бээ хурянгын нугаа нэн. Эсэхэдэ агсэ хада руу түртэн буухан, өөдоо гара-нааа нугагүй доро юм байна гэжэ басаган тэрэ-уяар лэ мэдэжэ абаа. Ха-жуудан Гэндэнэй үгэ наа, хадан хяргатаа хонохоорол-онохо байгаа шуу. Гар-наа татажа, нугаандаа үргэлзүүлхэн буулахадаа, нилэ тулгагүй туйгандэ-гэжэ, үгэ болошойшье-гэжэ наадаа яаа. Гэрлээ-гарахадаа, урдан орожо яа-жа, отто эсэхэ барихагүй ю-м. Мүндэл түргэдэ нэн. Мү-ндэл түргэдэ хараагүй нөө тэрэ гоухо хараагүй нөө, гугалаа бу тайла гэнэн-шэг аягүй байдалда оро-шоо сүм ойлгоод, үндхэ-шье тэнхээгүй. Гэндэнэй-шье тэнхээгүй, галаа но-сохынь хараа. Галаа но-соходоо зугаата, досоонье-гэрэл орошоходол гэжэ. Хү-лэрхнөө нааша нэншэ. Хү-гүй Гэндэн хара элэн боло-шон манерхээ гаргажа, элэлгээрээ даража аяжа-саа хээд, дүлэн дээрэ үл-гээдэ. Тингээд тээ мэндэ ала-хан бодон гахайн шанга-дан өөжэ, тоно гаргаба.

— Хэрмэхэн, — гэвч гэ-шэ.

Ойлгонгүй үлэшэнэ З-аяахан. — Юун гэбшэ? — гэжэ-шангаар, холошог яахан ху-

болоод байханаа, энэ бэшэ-гын абахадаа, наанаа тэг-шэрхэндэл болоо.

Голлоо гаража, нотаг уруун сэдхэлдэн харгын эхилхэдэ, Барисатын хүнды болодог. Сэн буи хуужа, уураа хабан моринхойгоо үсгүүртэ галдхадан, амы-снь татажа байлаа, да-хаяа тайлажа хүнгээд, ябагалаа гэб. Газар гашхэ-хэдэн хулын эзгүй мэтэ-нула, гуя шэлэб руун то-гой жэрд-жэрд сохондөл эржэгнээ, ноол сохидгүй. Хулоо дороо хэжэ, шалата-раа нуушанаа эндэл мэдэ-бэ. Хэжэжэ, хүдэлгэжэ, шуулаа гүлгөөд, морин-тоуба. Дараахсаа даараа хэ-бэртэй. Мүнөө мүнөө гурбан-ага зугаарантай халуун сай-уужархэо наа, бохиндожо хүрэтэрээ бэрлэн хуулин ху-ругады халуу орьлошхо-нэн ха. Тээд гэртэ хүр-тэрнэ үшөөл арба гаран мо-дон. Хүтэл дээрэ гаратараа-бөөн бага аман орохонд гэ-бэ. Сажалан ташан хуу-рай түлээнийгэ хажууда-мориёо байлаа, амынь хадуужа, унахан оронтой-нэмридэ гал носохонд, харанхы болошонхой, той-роод тон абагүй, гансал мо-ринхойн хүндөөр уужиха-дудулаа. Холбошо мээгээ сооноо оббос гаргажа, мо-риндоо үгэхэднэ, хомхой-роор эднэжэ оробо. Өөрөө-архан тулам сооноо шанаа-тай бэлэн адуунай мяха гар-гажа, галда хэбэ. Хуурай түлөөн дүжэгнээ, ошо хая-на. Нахадаашье, галай ха-жууда зохи, дүгын нүхэр-тээ уулзалхан шэнги дулаа-хан, гансаардалганинхнэ агшан хирдэ мартагдахын-аа, Хурган доторой зүб-сагайнгаа хормонэ нэхэн, согошюо хуугаад, халха-тан сонгодоод эхилэн-мяхааа гэжүүхээр татажа-гаргаад, шүүхэрхэжэ жа-далба. Тингээд эгээл эндэ-хэнэ. Гэндэнээ үүр сайл-гаа нэн. Хахад хүн боло-тор бордоолжо, ой модон шуулаа хоноо бэлэй. Нуга-аа яахан хүнгээн нүхэ-сэ абажа, үлгүүртэ нилснээ-сэлэн хэрмэнүүдэ бэлхнээ-тайлажа, мүүшэртэ үлгөөд-э.

— Хэрмэхэн, — гэвч гэ-шэ.

Ойлгонгүй үлэшэнэ З-аяахан. — Юун гэбшэ? — гэжэ-шангаар, холошог яахан ху-

ШЭНЭ ШҮЛЭГҮҮДНЭЭ

Хүн, шини
Хүн түрэлдэндэ түрээжэ,
Хүрхэндэ дайдын
Эзэн байгаа хадм
Энэхэн наанаада
Эгээл байхан дуугаа
Шам тухай
Шангаар дуулаха
хүсэлтэйб.

Гашуудал горидол
Гаталха сагайн болоо
Гансаарайш шамай
Гараа харбайха
Баяр, жаргал соогуур
Бардам, сэнгүү ябаа
Баруун гарын адхама,
Балсан байха хүсэлтэйб.

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

ШЭНЭ ШҮЛЭГҮҮДНЭЭ

Хүн, шини
Хүн түрэлдэндэ түрээжэ,
Хүрхэндэ дайдын
Эзэн байгаа хадм
Энэхэн наанаада
Эгээл байхан дуугаа
Шам тухай
Шангаар дуулаха
хүсэлтэйб.

Гашуудал горидол
Гаталха сагайн болоо
Гансаарайш шамай
Гараа харбайха
Баяр, жаргал соогуур
Бардам, сэнгүү ябаа
Баруун гарын адхама,
Балсан байха хүсэлтэйб.

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан нүхэдээрээ
Энэрхы тайбан хуунаа

Уугай гүлашта сахин,
Эрлэнсэгэ дурдажа,
Эрдэм бэлгэ шудалан,
Эгээл байхан

10